

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ اسلام ۲		رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶		
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح			
نمره				
۱	الف) صحیح (۰/۲۵) ب) غلط (۰/۲۵) (زیارت جامعه کبیره یک دوره کامل امام شناسی است) درس ۱ ص ۵ درس ۹ ص ۷۱ ۰/۵			
۲	الف - ۳- دیوان جیش (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۹۸ ب - ۵- دیوان خراج (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۹۸ ج - ۱- دیوان برید (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۹۹ د - ۲- دیوان حسیبه (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۹۹ ۱			
۳	الف - زهری (۰/۲۵) درس ۱ ص ۲ پب - برمکیان (۰/۲۵) درس ۵ ص ۳۶ ج - موسی بن نصیر (۰/۲۵) درس ۱ ص ۸ ۰/۷۵			
۴	الف - ۲) مبارزه منفی و عدم همکاری با آنان (۰/۲۵) (یا) گزینه ۴ استفاده از سیاست تقیه (۰/۲۵) ب - ۴) تلاش های برخی از بزرگان معتزله در بصره (۰/۲۵) ج - ۳) علی بن مهزیار (۰/۲۵) درس ۵ ص ۳۹ درس ۸ ص ۵۸ درس ۸ ص ۶۱ ۰/۷۵			
۵	الف - خانه گدایان (۰/۲۵) درس ۹ ص ۶۵ ب - یالئارات الحسین (۰/۲۵) درس ۱ ص ۷ ۰/۵			
۶	الف - تلاش های مهدی و منصور عباسی، منجر به تأسیس مکانی به نام «بیت الحکمه» در عصر هارون عباسی شد (اگر به نام مأمون هم اشاره شده مورد قبول می باشد) (۰/۵) که اختصاص به جمع آوری و ترجمه کتاب های دیگر ملت ها داشت. (۰/۵) ب - گروهی از مسلمانان که در جنگ صفین پس از آنکه امام علی (ع) را وادار به پذیرش حکمیت کردند (۰/۵) به نتیجه آن اعتراض کرده، راه خود را از سایر مسلمانان جدا نمودند که به خوارج معروف شدند. (۰/۵) درس ۱۲ ص ۹۵ درس ۲ ص ۱۲ ۲			
۷	الف - سیاست های سختگیرانه خلفای اموی و عباسی نسبت به پیروان اهل بیت و علویان (۰/۵) موجب شد آن ها به مناطق امن دور از دسترس حکومت، از جمله خراسان مهاجرت نمایند. (۰/۵) در صورت اشاره به حضور امام رضا در شهر نیشابور نیز ۰/۵ نمره داده شود. ب - برخی افراد به جهت ضعف ایمان، (۰/۲۵) طمع به دست آوردن اموال، (۰/۲۵) کسب شهرت و جاه طلبی (۰/۲۵) راه انحراف را در پیش گرفتند و زمینه گمراهی مردم را فراهم ساختند. (۰/۲۵) درس ۱۰ صص ۷۵ و ۷۶ درس ۱۱ ص ۸۹ ۱			
۸	الف - ۱- دوری از غالیان و عدم معاشرت با آنها ۲- معرفی قرآن به عنوان معیار تشخیص حق از باطل ۳- برملا ساختن اهداف و نیات غالیان ۴- منزوی ساختن از طریق تکفیر آنان (هر مورد ۰/۵ نمره اشاره به دو مورد کافی است). ب - سیاست وی خشونت و بدرفتاری نسبت به علویان و شیعیان بود. (۰/۲۵) و به شدت آنان را در تنگنای اقتصادی قرار می داد (۰/۲۵) و اگر کسی به علویان نیکی می کرد مجازات می شد (۰/۲۵) مجازات سنگینی برای زائران امام حسین (ع) تعیین کرد. (۰/۲۵) ج - الف) به رغم درخواست های مکرر، امام هر بار دعوت وی را رد می کرد. ب) امام پیش از حرکت به سوی خراسان بارها به زیارت قبر رسول خدا (ص) رفته و با صدای بلند می گریست. ج) حضرت پیش از خروج از مدینه، افراد خانواده خود را جمع کرده، گریست و به آنها فرموده بود که من از این سفر باز نخواهم گشت. د) گفت و گوی امام با مأمون در جریان پیشنهاد خلافت حاکی از آن بود که مأمون این منصب را غصب کرده است. حضرت چنین فرموده بود: «اگر خلافت را خداوند به تو داده است درس ۴ ص ۳۳ درس ۹ ص ۶۸ ۳			

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ اسلام ۲		رشته: علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶			
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir			
جایز نیست به دیگری ببخشی و خود را از آن معزول نمایی و اگر خلافت از آن تو نیست حق نداری آن را به دیگران بدهی» هـ) پس از آنکه امام ولایتعهدی را پذیرفت دستها را به سوی آسمان بلند کرد و فرمود: «خدایا تو میدانی که من در مورد قبول ولایتعهدی مجبور و ناگزیر شدم، مرا مورد بازخواست قرار مده چنان که بنده و پیامبرت یوسف(ع) را به جهت مقامی که در حکومت مصر به دست گرفت بازخواست نکردی» (هر مورد ۰/۵ نمره، اشاره به دو مورد کافی است). درس ۶ ص ۴۷							
۹	الف - رسمی کردن مذهب تشیع در ایران (۰/۲۵) ب- شعرای معروف، آثار منظوم فراوانی پدید آوردند(۰/۲۵) حتی بعضی از شاعران ایرانی به هند مهاجرت کردند. (۰/۲۵) آثار متعددی نیز در زمینه تاریخ و ادبیات تدوین شد(۰/۲۵)	۱	درس ۱۴ ص ۱۱۱ و ص ۱۱۳				
۱۰	موقعیت بغداد از نظر ۱- آب و هوا ۲- وجود مزارع فراوان در اطراف آن ۳- قرار گرفتن آن در میان بین‌النهرین ۴- راههای ارتباطی به اطراف (هر مورد ۰/۲۵ اشاره به دو مورد کافی است).	۰/۵	درس ۳ ص ۲۳				
۱۱	۱- اختلافات داخلی بنی‌امیه ۲- رفتارهای خلاف شرع و دین ۳- ظلم و ستم امویان نسبت به اهل بیت ۴- شورش عاملان اموی ۵- موروثی شدن حکومت ۶- تعصب عربی امویان ۷- قیام‌ها و مبارزات ائمه و شیعیان (هر مورد ۰/۵ اشاره به دو مورد کافی است)	۱	درس ۳ ص ۱۷ تا ۱۹				
۱۲	حمایت مالی از شیعیان (۰/۲۵) رسیدگی به گرفتاری و مشکلات آنان (۰/۲۵) انتقال اطلاعات از درون دستگاه خلافت به امام(۰/۲۵) پشتیبانی اقتصادی از شبکه ارتباطی وکالت(۰/۲۵)	۱	درس ۵ ص ۴۰				
۱۳	زیرا در مکانی برگزار می‌شد که پیروان ادیان دیگر حضور فعال داشته و به نشر عقاید خود می‌پرداختند (۰/۵) از سوی دیگر به جهت دوری این منطقه از مرکز جهان اسلام، مردم آگاهی چندانی از دین اسلام نداشتند. لذا امام از این فرصت برای تبیین معارف اسلام بهره گرفت.(۰/۵)	۱	درس ۷ ص ۵۲				
۱۴	دشواری ارتباط شیعیان با امام جواد(ع) به جهت پراکندگی جغرافیایی(۰/۵) و در نتیجه عدم امکان ملاقات مستقیم و یا محدودیت‌های سیاسی (۰/۵) موجب شد تا امام جواد به تقویت شبکه وکالت بپردازد.	۱	درس ۸ ص ۶۲				
۱۵	آنها سن کم امام را بهانه قرار داده (۰/۲۵) همچنین او را فاقد دانش کافی در دین دانستند.(۰/۲۵) عباسیان بیم داشتند که امام جواد(ع) به منصب ولایتعهدی برسد و یا حتی به قدرت برسد.(۰/۵)	۱	درس ۸ ص ۵۶				
۱۶	ضعف دستگاه خلافت (۰/۲۵) فساد خلیفه و کارگزارانش (۰/۲۵) ظلم و گسترش بی‌عدالتی (۰/۲۵) سیاست کینه جویانه خلفای عباسی نسبت به علویان(۰/۲۵)	۱	درس ۹ ص ۶۹				
۱۷	زیرا دوره ۲۶۰ ساله‌ای که ائمه اطهار خود مسئولیت انتقال تعالیم دینی به مردم را داشتند، رو به پایان بود.(۰/۵) از یک طرف لازم بود این معارف و مطالب به نسل‌های بعد انتقال یابد، همچنین عالمانی تربیت شوند تا بتوانند پس از رحلت حضرت، از عهده این مسئولیت برآیند. (۰/۵)	۱	درس ۱۰ ص ۷۸				
۱۸	این زمینه‌سازی‌ها موجب شد، هرگونه شک و تردید، نسبت به وجود امام غایب از دل شیعیان زدوده شود و آنها دچار حیرت نشوند(۰/۵) و نیز، وظیفه شرعی خود را در برابر حاکمان ظالم بدانند و زمینه بازگشت پیشوای معصوم به میان خویش و تشکیل حکومت حق را فراهم سازند(۰/۵)	۱	درس ۱۱ ص ۸۳				
۲۰	جمع نمره						